

ישראלי משוכלל, מעובד ונקצר במכונות תוצרת ישראל (בחלקן) — בכל אלה גודל החשיבות בשבילנו של המפעל כולו. על פרטים מקצועיים הבטיח לכתוב בקביעות „במשק הבקר והחלב“ — „כתבנו ונציגנו בסיציליה“ — מרדכי מלען. שלושת המלווים של הבקר: גידי קוגל (כפר ויתקין), מיכאל כרמיאלי (גניגר) ומנחם לזין (שפיים), הגיעו עיפים, אך מלאי סיפוק, וב־צדק, על ביצוע מוצלח של המשימה. שלמה דורי

נות סככות חדשות, בשיטה בלתי ידועה לנו עדיין בארץ, ל־1500 חולבות נוספות; מכון תערוכת ענק מוקם בקרבת הרפת; מתכננים להקים „יוני־לקטור“; הוזמן ציוד חדיש לעיבוד זבל גזלי — הכול מתוכנן, חדיש, נקי ומסודר להפליא.

בשטח המספוא: בונים 8 דונם (!) מיכלי תח־מיץ, נוספים על אלה שמכילים כבר כ־10 אלפים טונה תחמיץ תירס. מן הראוי לציין שזרעי ה־תירס מחברת „הזרע“ באו, והוא מושקה בציוד

מהנעשה בהתאחדות

ישיבת רכזי ועדות אזוריות

שמתפרסמים ע"י הרכזים בין הוועדות, וכך להע־ביר רעיונות ויידע מאזור לאזור. יש להצטער, שלשיבה לא הגיעו כל רכזי הוועדות, ומדאיגה במיוחד הוועדה של אזור רחובות—ירושלים, אשר „נרדמה“ וזה זמן רב לא מורגשת פעילותה. יתארגנו נא משקי האזור הזה לפעולה מחודשת, כי זה עניין חיוני שלכם. פעילי ה.מ.ב. השתתפו כמעט בכל הישיבות של הוועדות ובכל אירוע אזורי ומסרו מן ה־נעשה בענף בארץ.

בעיות מחקר

עם הקמת „מינהל המחקר החקלאי“ במקום מכון וולקני — התקיימה ישיבה במרכז החק־לאי, בהשתתפות נציגי כל האירגונים המקצועיים, מועצות ייצור ומכוני תערוכת לשם בירור מע־מדנו ב„מינהל“. הדברים טרם סוכמו, אך כבר היום ברור, שנצטרך לדרוש נציגות הולמת ל־חקלאים בכל הדרגים ומוסדות ה„מינהל“, כדי לכוונו לפי צורכי המשק החקלאי, כפי שהם נראים לנו.

ויוגד כאן, עם הצטרפותנו (הארגונים החק־לאיים המקצועיים) ל„מינהל“ יוזמו אליו כל הכספים, אשר החקלאים משקיעים היום במחקר. כשהדברים יבוררו ויסוכמו סופית, נביא לציבור שלנו מידע מפורט בעניין.

עם הרצון לתאם פעולות ולהחליף מידע הנ־הגנו עריכת פגישות לעתים מזומנות של רכזי הוועדות האזוריות. כרגיל, היו גם הפעם חילופי דברים מאלפים, שתרמו להגברת הפעילות. נמסר מידע על פעולות בשטח ההשכלה באזורים, ה־מקיפות היום את כל שטחי המקצוע, החל מקור־סים למתחילים ועד להרצאות של חוקרים ובעלי מקצוע. בכמה אזורים מארגנים סיורים של בוק־רים במשקי האזור וגם מחוצה לו, לשם לימוד שיטות עבודה, ביקור במבנים חדשים, וכו'.

עמק הירדן, הגליל העליון ולאחרונה גם אזור הנגב הנהיגו חלוקת פרסים, בכנס שנתי של משקי האזור, למצטיינים בתנובת חלב, או ב־מימשק יעיל.

כנסים חגיגיים אלה תורמים הרבה להרמת ה־„מוראל“ ומהווים מפגש חברתי־מקצועי חשוב. באזורים אחדים (הגליל המערבי, הנגב ועמק יזרעאל) נרתמות הוועדות להסדר וטיפול ב־בעיות כלכליות, הנוגעות ישירות למשקי האזור (חלוקת קליפות, אירגון קציר הירק לתחמיצים, מגע עם „תנובה“, „החקלאית“, מכוני תערוכת ואגודות ההזרעה). רצוי לפתח את הפעולה הזו במידה מירבית, כי היא הכלי היעיל להגברת ייעול ורווחיות, ומונעת תיווך מיותר ואי הבנות מצערות.

הוחלט להפיץ באופן קבוע את דפי המידע

ועדה למשק מושבי גדול

ביוזמת כמה אנשי שה"מ (בעיקר, מאיזור רחובות) כונסה התייעצות רחבה לבירור צורכי ההדרכה, מחקר ואירגון של כל הבעיות הקשורות במשק משפחתי גדול (30 חולבות ויותר). ב- התייעצות השתתפו נציגי הנהגת תנועת המושבים, מדריכי שה"מ, חברי מושבים, בעלי עד-רים גדולים, ופעילי ה.מ.ב. אחרי דיון ממצה הוחלט על הקמת ועדת תיאום, אשר תפעיל את כל הגורמים הקיימים והפועלים בשטחים מק-צועיים השונים (מיכון, בנייה, אירגון, מספוא, הנהגה, כלכלה, וכו'). לפיתרון בעיות מיוחדות של הרפת המושבית הגדולה, הרפת העתידה במושב, יעסקו מטעם שה"מ הח"ח יצחק דר ואהרון בן-אשר, ולעזרתם תעמוד ועדת התיאום המיו-חדת לבעיה זו. ע"י רוב המשתתפים הובעה דרי-שה, שתנועת המושבים תקבע במוכירות שלה פעיל אחד, שיהיה אחראי לטיפול בבעיות הרפת המושבית במוסדות השונים. היום חסרה בתנועת המושבים כתובת לבעיות אלו ויש לנו הרושם, שהרבה דברים טובלים מזה.

מפגש מדריכי שה"מ

עם פעילי הענף בארץ

בראשית נובמבר התקיים בחדרה המפגש הנ"ל, ובוורו בו בעיות ההדרכה בענף שלנו. על עמ-דתנו בשאלה חשובה זו יבוא מאמר מיוחד. דו"ח על מפגש זה יפורסם בחוברת הבאה.

מועצת הבשר

קיימנו מספר רב של התייעצויות בענייני שיווק. המצב בבעיות שיווק מאורגן לא השתפר, והוא בקשר ישיר עם הפער בין המחיר המובטח לבין המחירים הגבוהים יותר, המתקבלים בשוק למעשה.

הועלו הצעות שונות להבטחת מחיר, אשראי לגידול עגלים, טיפולים אדמיניסטרטיביים (רש-יונות להעברת בקר) וכו'. כל מכלול ההצעות, שמטרתן היא אחת — הבטחת רווחיות השלוחה הזו בענף הרפת ושמירה על מסגרת מאורגנת בשליטתם של החקלאים עצמם — יובאו, אחרי בדיקה נוספת של כלכלנים, לבירור סופי במרכז

החקלאי, ואחרי זה למשרד החקלאות. פעילי ה.מ.ב. ערים לבעיה זו ומשתתפים גם בבירור בעיות יבוא בקר לפיטום ולשחיטה.

במועצת החלב

נמסר מידע מפורט על מכסות חלב, אשר הודעות עליהן הגיעו בינתיים למשקים. ה.מ.ב. איננה „מאושרת" מההסדר, אך עניין המכסות הוא בתחומי פעילותן של התנועות ההתייש-בותיות.

באשר למחיר החלב, ניתן בשלב זה פיצוי עבור התייקרות המספוא בלבד, 2.7 אגר/ליטר. במו"מ, אשר חייב להסתיים עד ראשית השנה התקציבית (1.4.72) דגים בהתייקרויות שוטפות (עבודה, דלק, חומרי אריזה וכו').

נמסר דו"ח על הספקת החלב ושיווקו ב-תשל"א. הפער בין הייצור לשיווק גדל: ההס-פקה למחלבות גדלה ב-2.5% בלבד, והצריכה גדלה ב-8%. בחודשיים האחרונים מסתמן שינוי מסוים לטובה, אך אי אפשר עוד לקבוע אם הוא מהותי. יש לציין עלייה יפה בסוגי מוצרים שונים — דבר חיובי כשלעצמו לקראת העתיד. צריך לציין, שהצעדים, הן בשטח התכנון והן בשטח מימון השקעות ומחיר החלב, אשר בהם אוחות הממשלה, מעודדים שינוי יסודי בשטח הייצור.

ייצוא

באחרונה שלחנו משלוח שני למפעל „שלנו" בסיציליה — 187 מבכירות (פרטים ברשימה מיו-חדת). 72 ראש הוטסו לאירן ועוד 10 מבכירות נשלחו לקפריסין. החודש (דצמבר) נייצא מ-ש-לוחים נוספים לשלוש ארצות אלו. לסיציליה מתוכנן משלוח של — 150 ראש, לקפריסין — 40 מבכירות לפרויקט של אירגון המזון והחק-לאות של או"ם. ואשר לאירן, יש ביקוש רב ביותר ואורי יטבת ביקר ובירר באירן את ההזמנות השונות. היענות המשקים לאפשר את הייצוא איננה מספקת, ויש לי הרושם, שהמשקים טרם הבינו כמה עובדות יסוד בקשר לייצוא, והן:

א. אנחנו מפתחים שווקים ומתחייבים להספקת בקר בשמם של המשקים, אשר נזקקו בעבר

בירור עם הנהלת „מילובר“

התקיים בירור מקיף וחברי עם חברי הנהלת „מילובר“ על שיתוף פעולה בין ה.מ.ב. לבין המכון. בסיכום הוחלט על צירוף פעיל ה.מ.ב. לוועדה מקצועית של „מילובר“ בדעה מייעצת. מחמת חוסר תקשורת תקינה בין המכון לבין המשקים — חבריו, הוצע להנהלת „מילובר“ לפרסם באופן סדיר ב„משק הבקר והחלב“ איג' פורמציה ממצה על הנעשה במכון, שינויים בהרכבי מ"מ, התקדמות במחקר וכו'. בירורים דומים יתקיימו בקרוב עם מכוני התערוכת האחרים, ואנו מקווים לאותו שיתוף פעולה.

מדור המחסנאים באירגון עובדי הפלחה

עם הקמת מכוני התערוכת הגדולים, הכנסת שינויים בשה"מ ושינויים בצרכים — התקיימו מספר התייעצויות בין מזכירות אירגון עובדי הפלחה, ה.מ.ב., אירגון מגדלי עופות ומדור ל- בדיקת טיב המספוא. בישיבה מסכמת, בה השתתפו גם באי כוח מכוני תערוכת, הוחלט להמשיך ולקיים את המדור, להגדיר מחדש את תפקידיו והרחבתם, תוך שינויים, לשטחים נוספים, בשיתוף מלא בקביעת כיווני עבודתו ו- מימונו ע"י ה.מ.ב. ואירגון מגדלי עופות. רכו המדור, הוא הח' צבי זמיר (קב' זיקים).

מכונת חליבה „פולווד“

בימים אלה (נכתב בנובמבר) התחלנו במו"מ עם נציגי „פולווד“ — אנגליה. הגשנו את התנאים שלנו להכנסת המכונה למשקים, אשר ירצו בה.

התנאים כוללים: מבחן הציד, לפי קריטריונים הנהוגים לגבי ציד חליבה אחר, שהוכר על ידינו, פירוט טכני, הבטחת חלפים, ללא קשר למספר המכונות שתמכרנה, שירות לתקינות הציד, תמלוגים לה.מ.ב. כמקובל היום, רמת עבודת הסוכנות של „פולווד“ בארץ, כולל סניפים בחלקי הארץ השונים, ועוד.

אנו מקווים, שהמו"מ יסתיים בהצלחה וברוח טובה. רק אז נסכים להכנסת ציד נוסף למשקים, כי רק כך נמנע ממשקים הפסדים ותקלות. עד להודעתנו המוסמכת, אנו מבקשים ומייעצים

ויהיו זקוקים גם בעתיד לשלוחה זו באופן חיוני ביותר;

ב. הייצוא רווחי למשק;

ג. מובטח פיצוי במכסת חלב למשק. תמורת ייצוא מבכירה מ-1.10.71 עד 21.3.72 תוספת מכסה של 3000 ליטר, שהיא גדולה יותר, מאשר היה מפיק ממבכירה הרה 6 חדשים, בתקופה זו. לאחרונה היו לנו על רקע זה ויכוחים בלתי נעימים עם חברינו במשקים, אשר שכחו, כפי הנראה, שחתיתתם מחייבת אותם. ברצוננו ו- בענייננו לפתח את שלוחת הייצוא במידה מקסימלית, כי בה אפשרות נוספת להרחבת הענף.

גידול עגלות להתישבות החדשה

המפעל — עליו הודענו ועליו הסכמנו עם הסוכנות היהודית מתגשם. עד עכשיו יש פניות ממשקים על נכונותם לגדל כ-1300 עגלות. ב- תיאום עם הסוכנות ניתנו מקדמות, בגובה של 500 ל"י לעגלה, בעד 600 עגלות, שקיימות כבר למעשה במסגרת המפעל. אנחנו ממשיכים בפעולה ומקווים, שתוך השנה נגיע למספר ה- מתוכנן לגדל בשביל הסוכנות 2000 ראש. גודל היחידות, שעליהן התחייבו משקים לגדל, הוא — מ-10 עגלות ועד 150.

חיסול העדר של „להבות הבשן“

אחרי בירורים ממושכים ונוקבים במשק וב- השתתפותנו הפעילה, יחד עם אנשי שה"מ — החליט, לצערנו, המשק לחסל את רפת החלב שלו.

ה.מ.ב. קיבלה על עצמה לבצע את פיזור העדר של „להבות הבשן“ בצורת מסודרת, תוך הבטחת הכנסה מירבית למשק, והכוונת הבקר למשקים השונים, לפי שיקולים ציבוריים ומקצועיים. הבקר, בהתאם לטיבו, מצבו והתאמתו, יופנה לייצוא, לגידול במסגרת „מפעל העגלות“, ל- חליבה במשקי ההתיישבות החדשה וגם למשקים אחרים (פרות אחרי המלטה), ולמכרזים של מועצת הבשר. הציד יוערך ע"י אנשינו ויופנה למשקים שזקוקים לו. כך תנהג ה.מ.ב. גם להבא בכל מקרה דומה, ומי יתן ולא ירבו.

מספר החולבות במשק המושבי התעוררו קשיים גדולים בביצוע ביקורת החלב, לפי הנהלים המקובלים. אם נרצה לשמור על רמת הוצאות סבירה, וגם להישאר במסגרת המותרת לפי תקנון ספר העדר (המוכר ע"י איגוד בין-לאומי), ויחד עם אלה להקל על אופן ביצוע העבודה — צריך לחפש דרכי עבודה חדשות. מסקנות ועדת המשנה תוגשנה לוועדת ספר העדר לאישור ו-תפורסמנה.

בימים אלה נשלח למשקים הדו"ח הדו-שנתי של תוצאות עיבוד גתוני ביקורת החלב. אנו בטוחים, שהבוקרים ימצאו בו שפע חומר מקצועי חשוב.

תוצאות ביקורת החלב בתשל"א, מתפרסמות בחוברת זו. בסוף חודש דצמבר יתקיימו ימי עיון למבקרי חלב בקיבוצים, מושבי ביקורת א' ו-ב'. הם יוקדשו למסירת חומר מקצועי, מידע ודיון על דרכים ובעיות בעבודת המחקר. שלמה דורי

למשקים להימנע מהתקשרויות על ציוד אחר, שאינו בפיקוחנו היום.

נזקי פו"ט פברואר 1971

הוועדה, שמונתה ע"י מנכ"ל משרד החקלאות, סיימה את עבודתה, ורשימה מפורטת של נזקים והפיצויים המגיעים למשקים שנפגעו הוגשה ל-הנהלת משרד-החקלאות אשר חייב לדאוג ל-מימוש הפיצויים. זמן רב עבר מאז נפגעו משקים (שלא באשמתם) והגיע הזמן, שיפוצו ע"י משרד החקלאות. נוסף לעצם הפיצוי החומרי, יגביר הדבר את האימון למשרד החקלאות וימנע את אי-הנעימויות, אשר בעבר היו מנת חלקם של שני הצדדים.

ספר העדר

בימים אלה התקיימה ישיבה של ועדת „אד-הוק“, שנבחרה ע"י ועדת ספר העדר, לבירור כל הבעיות הקשורות בביצוע ביקורת החלב והשומן במשק המושבי שבביקורת א'. עם גידול

דו"ח על האסיפה הכללית של חברי האגודה „השרות“

של בעיות מספר יובא העניין לאסיפה מיוחדת להכרעה.

מזכיר ההתאחדות, הח' שלמה דורי העלה בברכתו על נס את ההתקדמות העצומה בענף, שלאגודות ההזרעה תרומה ניכרת בכך. יחד עם זאת העיר למטפחים על שברוב הסיטותם לטפח לתנובת חלב גבוהה הזניחו את הטיפוח של מבנה הגוף, ובעיקר העטינים. לעובדה זו ערך רב מאוד בקשר לייצוא מבכירות, כי בייצוא נודעת חשיבות רבה גם ל„אריזת“ המוצר, קרי — העטין. כמו כן, בחליבה המכנית, שהיתה לבלעדית ב-ארץ, העטין הטוב מהווה גורם כלכלי מובהק.

אשר לחוסר הקשר בין המוסדות המרכזיים של הענף לבין המשקים, שהח' ידידיה קובל עליו, סובר הח' דורי, שחבר המזריעים חייב להיות ברמה מקצועית וכללית, שיוכל לשמש מקשר ומעביר ידיעות מקצועיות למשקים.

הח' דן קלי מסר מילואים בע"פ לדו"ח המק-

באולם האודיטוריום של הפקולטה לחקלאות ברחובות, התקיימה ביום 27.10.71 האסיפה הכללית של האגודה, בהשתתפות 135 נציגי המשקים ואורחים.

חברי ההנהלה מסרו מילואים לדוחות המוד-פסים — המקצועי והכספי — שנשלחו לחברים לפני האסיפה.

הח' שמחה ידידיה, קיבוץ סעד, התעכב, בעיקר, על התפתחות העניינים בקשר להעברת המכון למקום חדש. אחרי סיורים רבים לאיתור שטחים מתאימים ולהשגת אישור מאת מינהל מקרקעי ישראל להחכרה, וכן מו"מ מייגע עם מוסדות שונים, הנוגעים בדבר (משרד החקלאות) — סוכם סוף סוף על שני מקומות אלטרנטיביים: האחד — הגבעה, צפונית למושב בית עובד, והשני — בשטח של חוות זמורות, לא הרחק מגבעה 69. הוא פירט את היתרונות והחסרונות שבכל אחד מהשטחים האלה, ולאחר בירור נוסף